

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

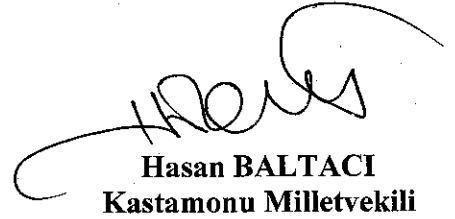
Tarih : 13 Aralık 2019
Sayı : 1012

Hasan BALTACI
Kastamonu Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kastamonu İli genelinde Taşköprü sarımsağı, Tosya pirinci ve Kastamonu Siyez buğdayı üreticilerine alan bazlı gelir desteği verilmesi hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.11/12/2019

Hasan BALTACI
Kastamonu Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	17 Aralık 2019
Esas No: 2/2463	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
13 Aralık 2019
Numara.

TBMM GELEN EVRAK
13 Aralık 2019
No: 581678
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Türkiye’de özellikle son yirmi yıldır uygulanmakta olan tarım politikaları ülkenin doğal koşullarına göre tescillenmiş olan tarımsal ürünlerin çeşitliliğini ve bu ürünleri üreten çiftçilerin ekonomilerini olumsuz etkilemiştir.

Özellikle son yıllarda mazottan gübreye, elektrikten zirai ilaca kadar tarımsal girdilerin fiyatlarındaki yüksek artış nedeniyle ülkemizde tarımının gelişiminde ciddi sorunlar meydana gelmiş ve tarımda dışa bağımlılık artmıştır.

Son 16 yıllık dönemde ithalat patlaması yaşayan Türkiye’de tarım ürünü ithalatında da önemli artış kaydedilmiştir. 2002 yılında 3.1 milyar dolar olan yıllık tarım ürünü ithalatı 2014 yılında 14.4 milyar dolara rekor kırdıktan sonra 2015 yılında 12.5 milyar dolar, 2016 yılında 12.1 milyar dolar, 2017 ve 2018 yıllarında ise 14.1 milyar dolar olmuştur. Türkiye Ocak 2003 ile Şubat 2019 aylarını kapsayan yaklaşık 16 yıllık dönemde tarım ürünü ithalatı için toplam 164.2 milyar dolarlık ödeme yapmıştır.

Tarımsal üretim ve çiftçilerimizin sorunları; bütünlüklü bir tarım politikası oluşturulamaması nedeniyle her geçen gün artmaktadır. Bu ortamda kamu eliyle yürütülen tarımsal desteklerin önemi yaşamsal bir boyut kazanmıştır. Tarım Kanunu’nda tarıma verilecek destek miktarının ülke Gayri Safi Milli Hasılası’nın yüzde 1’inin altında olamayacağı açıkça belirtilmesine rağmen kanun yürürlüğe girdiğinden bu yana verilen destekler hiçbir zaman Gayri Safi Milli Hasıla’nın yüzde 1’i oranında uygulanmamış, yüzde 0.5 civarında gerçekleşmiştir. Ülkemizde tarımsal desteklemelere ayrılan pay az olsa da belli ürünler için belli oranlarda ve bazı koşullar altında sağlanan tarımsal destekler çiftçi için hayati önem taşımaktadır. Bu çerçevede ülkemizde seçilmiş bazı ürünlere yönelik alan bazlı gelir desteği de verilmektedir.

Bugün itibariyle birçok dünya ülkesine gönderildiği gibi ülke ekonomisine katkı sağlayan Kastamonu’nun coğrafi işaretli tarım ürünleri; Taşköprü sarımsağı, Kastamonu Siyez buğdayı ve Tosya pirinci için benzeri destekleme imkânları mevcut değildir.

Ülkemizin 2018 yılında ürettiği 143 bin ton sarımsağın yaklaşık 21 bin tonunu, son 5 yılda ürettiği 662 bin ton sarımsağın ise 115 bin tonunu Kastamonu ve ilçesi Taşköprü üretmiştir. Türkiye 2018 yılında 408 ton sarımsak ihracatı karşılığında 526 bin dolar ihracat geliri elde etmiş, 2019 yılının ilk sekiz ayında bin 500 ton sarımsak ithalatı için 950 bin dolar ödemiştir. Son yıllarda özellikle Çin sarımsağına rağbet görülmekte bu yüzden ihracattan çok ithalat oranlarının yüksekliği dikkat çekmektedir. Çin sarımsağı, coğrafi işaret belgesine sahip olan Taşköprü sarımsağının geleceğini tehdit etmektedir. Düşük maliyeti nedeniyle tercih edilen bu sarımsakların piyasaya girmesiyle birçok üretici zor durumda kalmakta, rekabet gücü zayıflamaktadır.

Son 16 yılda Türkiye’de üretimi de ithalatı da artan pirinçte Kastamonu önemli bir merkez konumundadır. 2002 yılında 360 bin ton olan Türkiye’nin pirinç üretimi 2018 yılında 940 bin tona yükselmiştir. Ancak 2002 yılında 86 milyon dolar olan pirinç ithalatı, 2014 yılında 277 milyon, 2015 yılında 166 milyon, 2016 yılında 116 milyon, 2017 yılında 149 milyon, 2018 yılında ise 145 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Kastamonu’nun coğrafi işaretli ürünü Tosya pirincinin üretimi 2018 yılında yaklaşık 7 bin tona ulaşmıştır. Bu rakamın artırılması ve pirinç ithalatına ödenen milli

servetin ülke çiftçisine yönlendirilmesi devlet tarafından sağlanacak alan bazlı destekle mümkün olacaktır.

14 kromozomla genetiği bozulmamış, dünyanın ilk buğdayı olan; yani günümüz buğday türlerinin atası olarak bilinen Kastamonu Siyez buğdayının üretiminin desteklenerek artması, özellikle gelişmiş dünya ülkelerinde doğal olana ve genetiği değişmemiş organik ürünlere olan yönelim dikkate alındığında Türkiye'nin ihracatçı konumuna yükselmesinde etkili olacaktır.

Taşköprü Sarımsağı, Kastamonu Siyez buğdayı ve Tosya pirincinin hem üretimi hem de ihracatı için yeterli destek mevcut olmadığı gibi söz konusu ürünlerin üreticilerinin iklim koşullarındaki değişikliklerden kaynaklı hasarları ve zararları telafi edecek etkin ve verimli bir sistem mevcut değildir. Halbuki, böylesine önemli tarım ürünlerinin üretimi ve ihracatının desteklenmesi ve teşvik edilmesi ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlayacaktır.

Taşköprü sarımsağı, Kastamonu Siyez buğdayı ve Tosya pirinci gibi yerel çeşitlerin korunup üretiminin artırılması ne kadar önemli ise devlet desteği de aynı paralelde önem taşımaktadır. Bu nedenle, ülkemiz için değeri yüksek olan Taşköprü Sarımsağı, Tosya pirinci ve Kastamonu Siyez buğdayına devlet tarafından sunulacak alan bazlı gelir desteği ile üreticilerin piyasa koşullarında ayakta kalabilmeleri mümkün olacak ve ülkemizin ithalata kaynak aktarmak zorunda kalması önlenerek milli çıkarlarımız korunacaktır.

Bu çerçevede Kanun teklifinin yasalaşması, Kastamonu ili genelinde Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenen havzalarda ruhsatlı ve Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan Taşköprü sarımsağı, Kastamonu Siyez buğdayı ve Tosya pirinci üreticilerine alan bazlı gelir desteği sağlanması hem ülkemiz, hem de Kastamonu'da sarımsak, siyez ve pirinç üretiminin geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması açısından önemli bir adım olacaktır.

**KASTAMONU İLİ GENELİNDE TAŞKÖPRÜ SARIMSAĞI, TOSYA PİRİNCİ VE
KASTAMONU SİYEZ BUĞDAYI ÜRETİCİLERİNE ALAN BAZLI GELİR DESTEĞİ
VERİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Kastamonu ili genelinde Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenen havzalarda ruhsatlı ve Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan Taşköprü sarımsağı, Kastamonu Siyez buğdayı ve Tosya pirinci üreticilerine alan bazlı gelir desteği ödemesi yapılır.

(2) Taşköprü sarımsağı üreticisine verilen alan bazlı gelir desteği miktarı (dönüm başına), 2020 yılı için 140 TL, 2021 yılı için 150 TL'dir. Tosya pirinci üreticisine verilen alan bazlı gelir desteği miktarı (dönüm başına), 2020 yılı için 120 TL, 2021 yılı için 130 TL'dir. Kastamonu Siyez buğdayı üreticisine verilen alan bazlı gelir desteği miktarı (dönüm başına), 2020 yılı için 100 TL, 2021 yılı için 110 TL'dir. Sonraki yıllarda yapılacak destek ödemeleri, tüketici fiyat endeksindeki artışlardan az olamaz.

(3) Alan bazlı gelir destekleri ile ilgili diğer usul ve esasları belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

